

Datum:
2026-07-09

Diarienummer:
MHN-2026-00334

Miljöförvaltningen
Tjänsteskrivelse

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Handläggare:
Mattias Hogvall

Yttrande av Naturvårdsverkets skrivelser: Framställan med förenklingar och förbättringar i spårbarhetssystemet för farligt avfall och Framställan om att införa spårbarhet för långlivade organiska föroreningar i avfall (MHN-2026-4483)

Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar

1. **att** överlämna yttrandet daterat 19 augusti 2026 till Klimat- och näringslivsdepartementet.

Ärendet

Naturvårdsverket föreslår en utveckling av avfallsregistret för att minska administrationen och stärka spårbarheten av farligt avfall, inklusive avfall med långlivade organiska föroreningar (POPs). Förslaget innefattar bland annat ett gemensamt ansvar för transportanteckningar, införandet av unika identifikationsnummer och utökade tidsfrister för rapportering. Miljö- och hälsoskyddsnämnden är i huvudsak positiv till förslagen. Nämnden anser dock att ansvarsfördelningen avseende transportanteckningar behöver förtydligas, att identifikationsnummer bör tilldelas vid transportstart samt att det finns behov av tydligare vägledning krävs för hanteringen av POPs-avfall.

Beredning

Ärendet bedöms inte medföra några konsekvenser ur barn- och jämställdhetsperspektiv.

Ärendet kan medföra positiva konsekvenser för näringslivet eftersom förslagen syftar till att förtydliga och förenkla regelverket.

Föredragning

Framställan med förenklingar och förbättringar i spårbarhetssystemet för farligt avfall

Naturvårdsverket har utrett hur avfallsregistret kan utvecklas för att minska den administrativa bördan, samtidigt som spårbarheten för farligt avfall förbättras.

En central del av förslaget är att ersätta dagens krav på transportdokument och enskilda anteckningsskyldigheter med ett gemensamt ansvar mellan lämnare och transportör att upprätta en transportanteckning. För att stärka spårbarheten föreslås att Naturvårdsverket genererar ett unikt identifikationsnummer för varje transport, vilket ska uppvisas elektroniskt för mottagaren. Mottagaren i sin tur ska upprätta en mottagaranteckning. I samband med detta föreslås även att tidsfristen för att rapportera uppgifter till avfallsregistret utökas från två till fem arbetsdagar.

För att ytterligare minska den administrativa belastningen föreslås särskilda bestämmelser för vissa verksamheter. Det gäller bland annat hantering av farligt avfall i gemensamma avfallsutrymmen, där den löpande anteckningsskyldighet kvarstår för producenten men att inrapporteringen till avfallsregistret ska ske halvårsvis.

För avfallsmäklare och handlare kvarstår den löpande anteckningsskyldigheten. Rapportering till avfallsregistret föreslår även i dessa fall ske halvårsvis.

Naturvårdsverket föreslår att nuvarande undantag från antecknings- och rapporteringsskyldighet avseende farligt avfall som har producerats av hushåll behålls och, i vissa fall, utvidgas.

Utöver dessa förenklingar inkluderas ett förslag om att införa spårbarhet för avfall som innehåller långlivade organiska föreningar (POPs), samt nödvändiga justeringar av miljöstraffsavgifterna.

Framställan om att införa spårbarhet för långlivade organiska föreningar i avfall

Naturvårdsverket föreslår att antecknings- och rapporteringsskyldighet införs i avfallsförordningen för avfall som innehåller långlivade organiska föreningar (POPs), i enlighet med EU:s POPs-förordning. Förslaget innebär att den som rapporterar avfall med POPs-halter över fastställda koncentrationsgränser ska specificera vilka ämnen det rör sig om, och att uppgifterna ska lämnas till Naturvårdsverkets avfallsregister. Spårbarheten ska gälla för både farligt och icke-farligt avfall.

Miljöförvaltningens bedömning

Miljöförvaltningen är i huvudsak positiv till förslaget om förenklade och förtydligade bestämmelser för spårbarhet av farligt avfall och avfall med långlivade organiska föreningar.

Förvaltningen lyfter dock fram några synpunkter:

Transportanteckningar:

- Föreslår en tydligare ansvarsfördelning för att minska risken för fel och underlätta tillsyn (särskilt mellan kommuner).

- Föreslår att transportören har huvudansvaret för att ta fram anteckningen, medan lämnaren ansvarar för att tillhandahålla, kontrollera och godkänna uppgifterna innan start.

Identifikationsnummer:

- Stödjer syftet men anser att numret måste tilldelas vid transportens start, inte vid rapportering till registret.
- Motiveringen är att många transporter sker under en dag; om numret tilldelas för sent har mottagningen redan skett, vilket motverkar spårbarheten.

Spårbarhet för POPs-avfall:

- Är positiv till införandet men betonar behovet av tydlig vägledning för tillsynsmyndigheter.
- Då tabellerna i EU-förordningar ofta är svåröverskådliga, vore det önskvärt med en förenklad och tydlig sammanställning från Naturvårdsverket.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt med föreliggande förslag till beslut.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 2026-07-09
- Bilaga 1. Förslag på yttrande

Miljöförvaltningen

Linda Jacobson
Förvaltningsdirektör

Datum:
2026-08-19Diarienummer:
MHN-2026-00334Miljö- och hälsoskyddsnämnden
YttrandeHandläggare:
Mattias Hogvall

Klimat- och näringslivsdepartementet

kn.remissvar@regeringskansliet.se
kn.cks.remisser@regeringskansliet.se

Yttrande över Naturvårdsverkets skrivelser: Framställan med förenklingar och förbättringar i spårbarhetssystemet för farligt avfall och Framställan om att införa spårbarhet för långlivade organiska föroreningar i avfall

Remiss från Klimat- och näringslivsdepartementet, dnr. KN2026/00593, Remisstid: 11 september 2026.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ställer sig i huvudsak positiv till de förslagna förändringarna. Nämnden anser dock att ansvarsfördelningen vid transportanteckningar behöver förtydligas, att identifikationsnummer bör tilldelas vid transportstart samt att tydligare vägledning krävs för hanteringen av POPs-avfall. Nämnden utvecklar sina synpunkter nedan.

Framställan med förenklingar och förbättringar i spårbarhetssystemet för farligt avfall

Transportanteckning

Nämnden ställer sig generellt positiv till förslaget, men anser att lagstiftningen tydligare bör reglera ansvarsfördelningen. I det aktuella fallet råder det osäkerhet kring vem som förväntas initiera upprättandet av transportanteckningen. Nämnden delar även de farhågor som framförs i framställan gällande risker för försvårad tillsyn, i synnerhet vid transporter mellan olika kommuner. Ett delat ansvar riskerar även att skapa oklarheter vid prövning av miljöstraffavgifter, eftersom det då kan vara svårt att avgöra vilken aktör som ska hållas ansvarig för en överträdelse.

Nämnden anser att framställans alternativa förslag är att föredra då det är tydligare att ansvaret för att ta fram transportanteckningen åligger transportören. Med

förändringen i förordningen om miljö sanktionsavgifter blir det också tydligt mot vem miljö sanktionsavgiften ska riktas.

Framställans alternativa förslag:

"Ett annat alternativ skulle kunna vara att ett tydligt ansvar läggs på transportören att ta fram transportanteckningen. En sådan lösning skulle innebära att lämnaren måste ges ett tydligt ansvar för att säkerställa att transportören har tillgång till rätt uppgifter, samt att uppgifterna i transportanteckningen kontrolleras och godkänns innan transporten kan påbörjas."

Identifikationsnummer

Nämnden ser syftet med införandet av identifikationsnummer för att underlätta spårbarheten av avfallet, men bedömer att den avsedda effekten riskerar att utebli. Eftersom de flesta transporter genomförs under en och samma dag, innebär en tilldelning av identifikationsnummer i samband med att transportanteckningen lämnas till avfallsregistret att mottagningen redan har ägt rum. Om mottagningsanläggningen har snabbare rutiner för rapportering till avfallsregistret uppstår ett behov av ett nytt identifikationsnummer. Nämnden bedömer att detta kommer att ske regelbundet, vilket motverkar syftet med systemet.

Nämnden anser därför att det vore mer ändamålsenligt om ett identifikationsnummer tilldelas redan vid transportens start. Detta möjliggör att mottagaren kan identifiera transporten direkt vid ankomst. Nämnden bedömer att det är en nödvändig åtgärd för att säkerställa avfallens spårbarhet.

Framställan om att införa spårbarhet för långlivade organiska föroreningar i avfall

Nämnden är positiv till förslaget om att införa spårbarhet för POPs-avfall.

Nämnden vill understryka Naturvårdsverkets bedömning att krav på spårbarhet för avfall som innehåller POPs förväntas leda till ett ökat behov av vägledning gällande POPs-förordningen och rapporteringen till avfallsregistret. För att förslaget ska uppnå önskad effekt är det avgörande att tillsynsmyndigheterna har tydliga instruktioner om hur den nya informationen ska hanteras.

Nämnden anser att Naturvårdsverket i den kommande vägledningen bör upprätta en egen tabell över de långlivade organiska föroreningarna och de koncentrationsgränser som anges i bilaga IV till förordning (EU) 2019/1021. Då tabellerna i EU-förordningar ofta är svåröverskådliga, vore det önskvärt med en förenklad och tydlig sammanställning från Naturvårdsverket.

För miljö- och hälsoskyddsnämnden

Klara Ellström
ordförande

Birgitta Robért
nämndsekreterare